

HANDLEIDING

PROJECT AMIKEJO:

NIEUWE METHODIEKEN HERINNERINGSEUCATIE

AMIKEJO 2021

INLEIDING

Amikejo betekent een plaats voor vriendschap en is afkomstig uit het Esperanto. Esperanto is een kunstmatige taal om elkaar internationaal beter te begrijpen en dat beogen we ook in dit project. De provincie West-Vlaanderen gaf **3 scholen in Nederland, Duitsland en België de kans om te experimenteren met nieuwe methodieken herinneringseducatie**. Met een **diverse groep van 45 jongeren** (ook anderstalige nieuwkomers) denken we na over de geschiedenis van erfgoedplaatsen uit de Eerste Wereldoorlog, maar ook welke gelijkenissen jongeren zien met actuele conflicten. De leraren zelf ontwikkelden workshops rond herinneringseducatie en dit stellen we graag aan jullie voor: <https://vimeo.com/702855069/76f500e6a2>

VOORAF

Met het train the trainersprincipe in ons achterhoofd, trokken enkele bijzonder gemotiveerde leraren uit Duitsland, Nederland en België met Mees Engelen (www.changestartshere.be, inclusieve workshops op maat) op weekend naar Brussel. We probeerden twee volle dagen allerlei methodieken uit. Rond de drie pijlers van herinneringseducatie (kennis en inzicht, historische empathie en actie en reflectie) bedachten we welke methodieken we konden linken aan erfgoedplekken om jongeren bewust te maken hun omgeving, maar ook om verbanden te leggen met hun eigen geschiedenis.

DRAAIBOEK VAN EEN VIERDAAGSE / 3 OVERNACHTINGEN IN MESEN

PROGRAMMA

Dinsdag

- Kamerverdeling en opfrissen
- **Diversiteits-welkom, Buddy groepen, Quiz, Workshop universele behoeften**
- Avondeten
- Groepsactiviteit met wandeling naar Iers vredespark
- Avondactiviteit + **Evaluatie**

Woensdag

- Ontbijt
- Bezoek Fedasil Poelkapelle : Belgische leerlingen gidsen
- Bezoek Duitse militaire begraafplaats Langemark: Duitse leerlingen gidsen
- Lunch
- Bezoek Flanders Fields Museum Ieper in buddy groepen
- Vrije tijd + avondeten in Ieper
- Bijwonen en kranslegging (door buddygroep) Last Post Menenpoort
- Gezelschapspelen + **Evaluatie**

Donderdag

- Ontbijt
- Bezoek Diksmuide: Dodengang en IJzertoren
- Lunch
- Optie: Duitse (Vladslo) en/of Belgische (Houthulst) begraafplaats
- **Christmas Peace Workshop**
- Voetbalwedstrijd
- Avondeten in Mesen Peace Village
- Kampvuur + **Evaluatie**

Vrijdag

- **Creatieve workshop om de uitwisseling af te ronden**
- **Eindevaluatie** + Lunch

METHODIEKEN

1. Padlet
2. Diversity welcome
3. Energizers
4. Buddyvorming
5. Quiz
6. Workshop universele behoeften
7. Dagelijks evalueren
8. Workshop 'Christmas Truce' / Kerstbestanden
9. Creatieve workshop met eindproduct

1. Iedereen maakt een padlet voor zijn buddygroep.

De padlet groeit en houdt de meest memorabele momenten van de vierdaagse bij. In de **eindevaluatie** wordt dit voorgesteld door de buddygroep en proberen ze de info die ze verzamelden, creatief te verwerken.

2. Diversity welcome.

Met deze methodiek proberen we een gevoel van veiligheid te creëren in de nieuw samengestelde groep. Bij uitwisselingen met jongeren die elkaar niet kennen is dit een goede start.

We willen vandaag graag iedereen verwelkomen...

Mensen die een lange reis achter de rug hebben en mensen die deze ochtend niet ver moesten reizen.

Mensen die goed wakker zijn en mensen die nog altijd niet helemaal wakker zijn.

Mensen die nerveus zijn en mensen die hier heel erg op hun gemak zijn.

Mensen die graag praten en mensen die liever stil luisteren.

We willen vandaag graag...

Alle leeftijden welkom heten: tieners, twintigers, dertigers, veertigers, vijftigers, zestigers...

Alle genders welkom heten: mensen die zich identificeren als vrouwen, mannen, non binair, cis, trans, of anderen...

Mensen die zich identificeren als gay, lesbisch, biseksueel, heteroseksueel, queer of andere identificaties waarbij geen enkel etiket past.

Alle talen welkom heten: Engels, Duits, Nederlands, Pashtu Dari, Arabisch, Somalisch, Amhaars, Roemeens,, Farsi, Noors, Turks,...

Alle mensen die in andere landen geboren zijn of misschien ouders of grootouders hebben, die uit een ander continent komen: Amerika, Azië, Afrika, Europa, Oceanië...

Alle huidskleuren zijn welkom.

Mensen met beperkingen. Zichtbaar of onzichtbaar. Mensen met of zonder een tijdelijke of chronische ziekte.

Alle mentale condities zijn welkom.

Overlevers

Mensen die een vader en moeder hebben, die twee vaders en moeders hebben, diegene waar de ouders gescheiden zijn en alleen leven met één ouder, diegene die van de ene ouder naar de andere reizen, diegene die alleen leven, mensen die één ouder of alletwee verloren hebben, mensen die adoptieouders hebben, mensen die ouders missen, mensen die zelf ouders zijn...

Mensen met ouders die bezittingen en huizen hebben, mensen waarbij de ouders een huis huren of die helemaal geen

huis meer hebben of op de vlucht zijn of in een vluchtelingenkamp leven.

Mensen met een verschillende religie, overtuiging, spiritualiteit

Zijn er sommige onder jullie die zich nog altijd niet welkom voelen?

3. Energizers

Namen leren kennen met een bal

Start deze oefening met een namenrondje, zodat iedereen weet hoe je elkaars naam juist uitspreekt.

Je start zelf: je zegt een naam van iemand uit de groep en gooit de bal naar deze persoon. Deze persoon zegt weer een naam en gooit op hun beurt de bal naar deze persoon. Herinner iedereen eraan te onthouden naar wie ze de bal gooien. Wie aan de beurt geweest is, steekt de hand op (zo weet iedereen wie er al geweest is en wie niet). Jijzelf bent terug aan de beurt als de laatste persoon geweest is. Zo doe je verder tot iedereen één keer de bal gehad heeft. Dan herhaal je deze cyclus, en kondigt aan dat er extra ballen in het spel komen. Je probeert er een zestal in het spel te krijgen. Om te stoppen verzamel je zelf terug de ballen die bij jou komen.

Geografisch positie

Je vraagt hen geografisch te gaan staan volgens de plaats waar ze nu leven, met als middelpunt van de ruimte de plaats waar je nu bent. Duid even waar landen liggen en geef wat voorbeelden. Niet iedereen begrijpt even goed de windrichtingen. Vraag hen om zich geografisch te positioneren, waar ze nu wonen. Vraag daarna om te gaan staan volgens de plaats waar ze geboren zijn. Merk de verschillen op.

Nieuwe groepen creëren

Laat hen zelf groepen maken gebaseerd op geboorteseizoen (leg even uit welke er zijn!), favoriete ijsjesmaak, favoriete muziekgenre, favoriete kleur, ...

4. Buddyvorming

Aan de hand van het logo van Amikejo worden puzzelstukken gemaakt. Het logo van Amikejo stelt een 'poppy' voor. Deze klaproos is het symbool voor de Eerste Wereldoorlog en verwijst naar de talrijke herdenkingsplekken in de Vlaamse Velden van de Westhoek, die de leerlingen zullen bezoeken. Iedereen zoekt zijn puzzelstuk en zo worden groepjes/buddy's gevormd.

5. Quiz

We starten met een quiz om het thema van de Eerste Wereldoorlog te introduceren. Zie presentatie quiz in QR code.

6. Workshop universele behoeften:

Maak een tekening van hoofd, hart en handen/lichaam. Vraag hen na te denken over wat ze nodig hebben om de driedaagse te kunnen meemaken/te kunnen leren. Eerst individueel op post-its, dan in duo of trio bespreken, daarna per thema post-its voorlezen en plakken bij de tekeningen op flap. Zie ook presentatie universele behoeften in QR-code.

Introduceer de behoeftenkaarten. Vraag hen of er kaarten zijn die passen bij hun post-its. Zijn er gelijkenissen? Stel ook de vraag: Wat heb je zeker nodig en wat zou je graag hebben? Wat zijn met andere woorden universele behoeften?

Deze kaarten kan je verkrijgen bij shop.aanstokerij.be/484-gevoels-en-behoeftekaarten.html

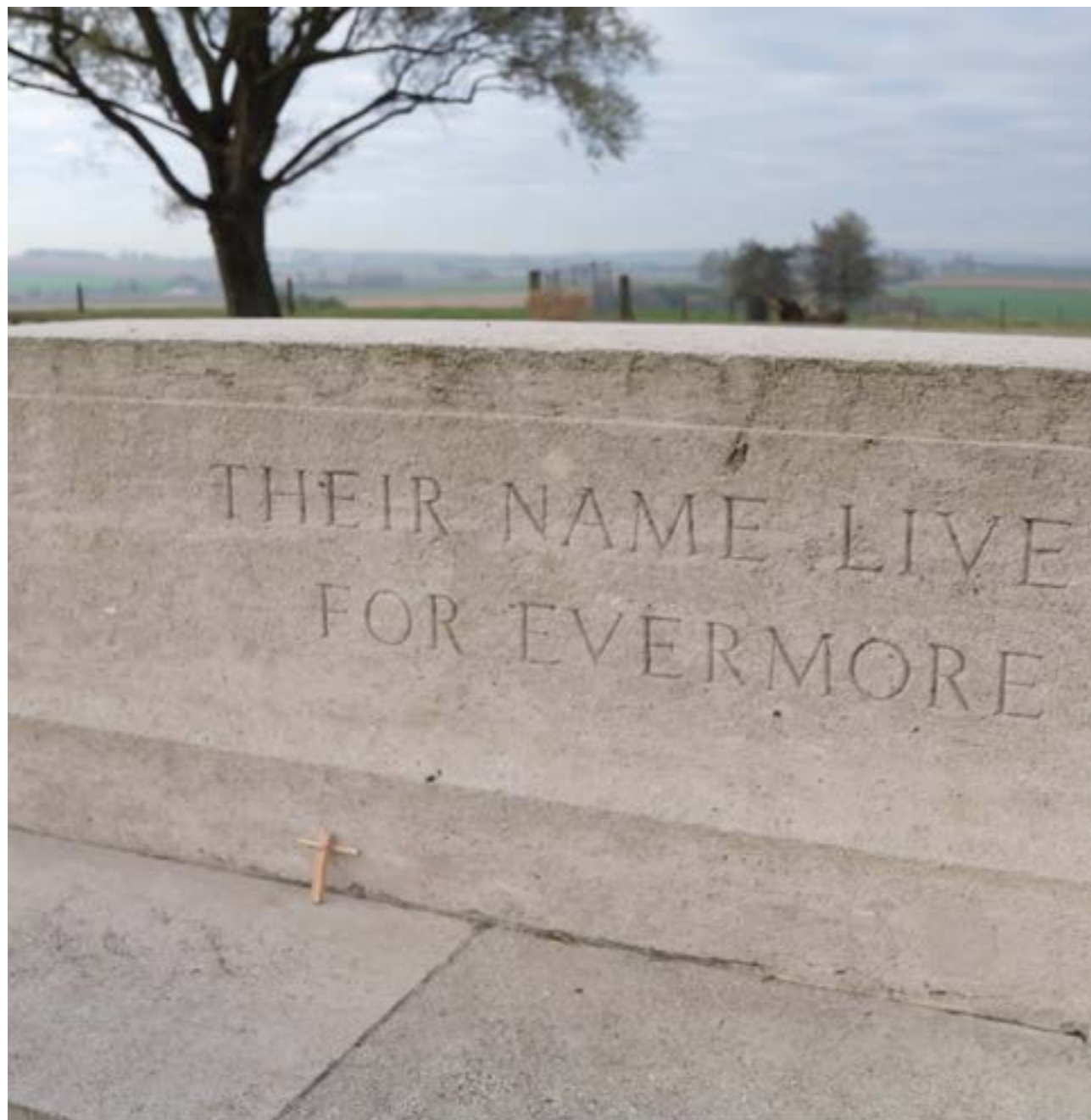

7. Dagelijks evalueren

Aan de hand van smileys kiezen jongeren hoe ze zich voelen en bespreken kort in hun buddy-groep waarom dit zo is.

8. Workshop 'Christmas Truce' / Kerstbestanden

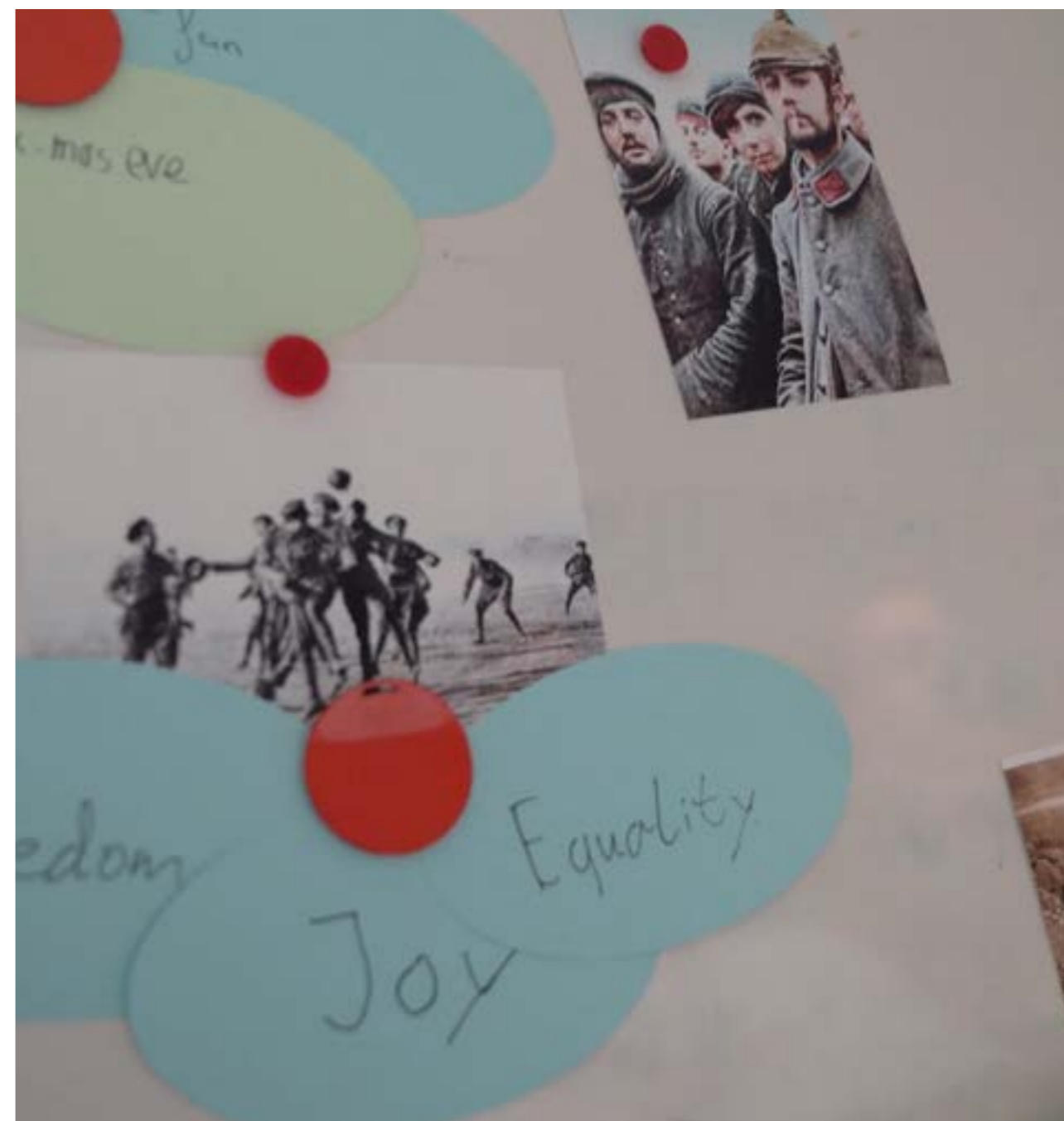

Inleiding: Korte introductie door de leraar of de studenten, waarbij iets meer verteld wordt over deze gebeurtenis.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog zijn er meerdere kerstbestanden geweest. Hierbij vond op initiatief van de soldaten in de loopgraven ter gelegenheid van Kerstmis een verbroedering plaats tussen de strijdende partijen, dit geheel tegen de zin van de legerleiding.

Werken met foto's:

- Kies één foto met je buddy-groep.
- Bespreek de foto in je groep
- De groep verzamelt woorden, expressies, die met de foto's/ het verhaal verband houden. zoals macht, vriendschap, menselijkheid, oorlog, vrede...
- Schrijf de woorden op op post-its.
- Deel je ideeën, woorden en gedachten met de ganse groep.

Werken met een theatermethodiek: theater van de onderdrukten. Het doel van deze theatermethodiek is op een participatieve manier door middel van theater ruimte creëren voor dialoog en actie met als doel onrecht en uitsluiting tegen te gaan.

Image of the world

- Beeld een woord uit. Om te starten kan je gemakkelijk beginnen: hoop, liefde, angst...
- Sta in een cirkel en iedereen doet één uitbeelding.

Gallery of exclusion

- Met de woorden, die ze bij de foto's gevonden hebben, maken de buddy-groepen standbeelden. Ze proberen met hun buddy-groep 3 keer een voorstelling van een beeldengroep te maken.
- Eén iemand werpt zich op als een kunstenaar en zal proberen een voorstelling te maken. Alles gebeurt zonder dat er gepraat wordt.
- Je kan de jongeren een bepaalde houding laten aannemen op 2 manieren door gewoon bewegingen/emoties na te doen of door ze als een marionet te laten figureren. De kunstenaar houdt zijn hand op een kleine afstand en de ander volgt de hand, alsof er een onzichtbaar draadje verbonden is met de persoon.
- Laat de kunstenaar daarna reflecteren hoe het was om personen te modelleren.
- De beeldengroep wordt daarna aan de ganse groep getoond. Vraag daarna aan de groep wat ze gezien hebben (observatie) en welke emoties ze gezien hebben (interpretatie).

Complete the image

- Daarna wordt beslist om er nog iets aan toe te voegen met de groep.
- Is er iets wat de uitbeelding sterker zou kunnen maken?
- Wat zou er nog aan toegevoegd kunnen worden?
- Men kan er ook voor kiezen om iets te veranderen aan de groepsopstelling.
- Praat ondertussen over de veranderingen die zich voordoen.

Image of transition

- Met een klapgebaar, kan je telkens iets kleins veranderen aan het beeld.
- Vraag telkens aan het publiek wat er verandert aan het beeld.
- Applaudiseer op het einde van de oefening.

9. Creatieve workshop met eindproduct

Op de laatste dag proberen de jongeren met alle info die ze verzamelden op de vierdaagse een creatief eindproduct over hun indrukken te maken.

Meer info over dit project?

heidi.timmerman@west-vlaanderen.be
deskundige herinneringseducatie, dienst erfgoed, provincie West-Vlaanderen.

Hier vind je de handleiding, de quiz en de workshop universele behoeften.

WEST VREDES HOEK

